

Framtidas onomastikk: Nye perspektiver og samfunnsrelevans

Ansvarlige: Ingvil Nordland (Språkrådet/NMBU), Wen Ge (Høgskulen i Volda/UiB), Randi Neteland (Høgskulen i Volda), Peder Gammeltoft (Språksamlingene/UiB), Gunnstein Akselberg (Namnelaget/UiB)

Formålet med denne dugnadsgruppa er å utforske nye perspektiver i onomastikken. Onomastikk (navnevitenskap) har i Norge blitt regna som en underdisiplin av nordistikken, og har i stor grad vært forbundet med innsamling og tolkning av stedsnavn. Faget har fra starten av hatt en flerfaglig profil, med arkeologi og kulturhistorie som de viktigste "hjelpedisiplinene". Vi ønsker med denne gruppa å binde tradisjonell onomastikk sammen med nye tilnærminger til språk, kulturarv, samfunn og landskap for å bygge et moderne fag som kan møte nåtidas og framtidas behov. Forvaltninga trenger onomastisk kompetanse for å forvalte lov om stadnamn (stedsnavnloven), lov om personnavn (navneloven) og lov om språk (språkloven), men per i dag er det ingen undervisning i faget.

Tematisk favner dugnadsgruppa vidt. Eksempler på bidrag til gruppa kan være:

- Forskning i grenseområdet mellom onomastikk, terminologi og leksikografi
- Onomastikk på tegnspråk
- Stedsnavn og grammatikk (nyere utviklingstendenser)
- Endringer i stedsnavnbruk, f.eks. i lys av endringer i demografi og industrialisering
- Urban onomastikk
- Onomastikk og migrasjon
- Navn på statsorgan og offentlige virksomheter/institusjoner
- Endonym og eksonym i flerspråklige og geopolitiske kontekster
- Onomastikk og kjønn
- Onomastikk i flerspråklige områder
- Onomastiske landskap
- Tilknytning til stedsnavn og sted/territorium
- Stedsnavn og kartografi/geografi
- Stedsnavn som virkemiddel i stedsutvikling (navneplanlegging)
- Onomastikk og nyere forskning på kulturarv
- Litterær onomastikk
- Onomastikk i skolen/lærerutdanninga
- Ny utnytting av onomastisk materiale i Språksamlingene ved UiB
- Bruk av KI i onomastikken til arbeidseffektivisering og i forskning

Lista er på ingen måte uttømmende og flere av punktene overlapper. Mange av de foreslåtte emnene har en tydelig sosioonomastisk profil, men åpner for å hente inn teoretiske tilnærminger og innfallsviklinger fra andre fagfelt. Dersom det kommer inn mange bidrag, vil vi prioritere innlegg fra yngre forskere og bidrag som er i tråd med formålet med denne dugnadsgruppa. Peder Gammeltoft vil vise fram den nye 'Stedsnavnportalen', der det er mulig å søke i digitaliserte stedsnavnkilder og utforske stedsnavn på kart og over tid. Portalen er tenkt som et fellesnorsk tiltak for stedsnavn.
